

હું શું જોવા માગું છું?

એવું ના માનવું કે સ્તનની જાત-તપાસથી કેન્સર જાણી શકાયો, પરંતુ સ્તનની સામાન્ય હાલત જાણી શકાય. એનાથી સ્તનના દેખાવ અને સ્પર્શનો ખ્યાલ આવે.

અરીસામાં જોતી વખતે તમારા બન્ને હાથ ઉપર ઊંચા કરો, પછી બન્ને હાથ પાછડ નિતંબ પર રાખો. અરીસા સામે બાજુમાં ઉભા રહી સાઈડ પોઝ જુઓ, તપાસો કે આપના સ્તન પર નીચેના ચિત્રમાં બતાવ્યા મુજબની નિશાનીઓ દેખાય છે.

મારું જોખમ શું છે?

જેમ ઉંમર વધે તેમ સ્તનના કેન્સરનો ભય વધે છે.

નવાઈની વાત એ છે, કે મોટા ભાગની સ્ત્રીઓ (80 ટકા) ની તપાસમાં માલુમ પડ્યું છે કે સ્તનનું કેન્સર એ કૉન્ટ્રોલીક વારસાગત રોગ નથી.

સૌથી વધુ સ્ત્રીઓને રોગનું નિદાન 50 વરસ પછી થાય છે.

જાત તપાસ ક્યારે કરવી?

વીસ વર્ષની ઉંમરથી શરૂ કરી અવાર નવાર રીતે તમારી ડોક્ટરી તપાસની વચ્ચે જાત તપાસ કરવી. કદાચ ન થાય તો તમારી જાતને દોષિત ન માનતા, સામાન્ય રીતે દરેક ઋતુમાં એકવાર જાત-તપાસ કરવી.

આમ જાત તપાસ માટે ખાસ સમય કયો? આપને માસિક આવ્યા નાદ થોડા દિવસમાં જ્યારે આપના સ્તન સુસ્ત અને સહેજ સોજાવાળા લગતા હોય ત્યારે (જો તમે 40 વર્ષ ઉપરના હોય તો - તેમના માટે યોગ્ય સમયે ડોક્ટરી તપાસ અને મેમોગ્રામ કરાવવો). જો માસિક બંધ થઈ ગયું હોય તો, વાંધો નહિ ગમે તે દિવસે આપને અનુકૂળ લાગે ત્યારે જાત તપાસ કરવી.

ક્લિનીકમાં સ્તનની તપાસ

ડોક્ટર પાસે આપના સ્તન કેન્સરની તપાસ માટે સમય નક્કી કરવો. ડોક્ટરને આપના કુટુંબનું ઇતિહાસ અને જોખમના પ્રકારની વિગત કહેવી. પછી સમય લઇને કેવી રીતે જાત તપાસ કરી શકાય તે બરાબર જાણી લેવું. એ માટે મૂંઝાયા કે શરમાયા વિના સવાલો પૂછવા અને ડોક્ટરી તપાસ માટે દિવસ નક્કી કરવો.

સ્તન કેન્સરની બાર નિશાનીઓ

મેમોગ્રામ

સામાન્ય રીતે 40 થી વર્ષની ઉંમરે કરાવવો, અને જાણે લોહીની દબાણ માપતા હોય તેવું લાગે છે.

સામાન્ય રીતે 10 માંથી 9 સ્ત્રીઓને સ્તન કેન્સર માલુમ પડે છે. કદાચ મેમોગ્રામ માટે આપ બહુ યુવાન વયના હોય તો ડોક્ટર પાસે બાઓપ્સી, એમઆરાચાઈ; અથવા અલ્ટ્રાસાઉન્ડની તપાસ કરાવવી.

સાવધું જોવા માટે ફોર્મ ના પાચળ જો.

worldwide
breast cancer